No. 1298

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00, franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden,* enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 29 JULIJ.

AMSTERDAM, 28 Julij.

De Tweede Kamer is blijkbaar afgemat en haakt naar rust. Men moet zulks veronderstellen om te kunnen verklaren wat haar beweegt om vele gewigtige wets-ontwerpen in het geheel niet, en andere met overhaasting te behandelen.

Dat de Kamer het wets-ontwerp tot regeling en beperking van het regt van vereeniging en vergadering op zijde heeft geschoven, scheen ons duister, omdat wij uit voorafgaande stemmingen meenden te moeten besluiten dat zij het ontwerp had willen afwerken.

Maar na de laatste vruchtelooze poging door den Voorzitter der Kamer aangewend om het ontwerp aan de orde van discussie te stellen, is het ons duidelijk geworden dat zij, den onregelmatigen loop dezer aangelegenheid moede, het ontwerp heeft willen begraven, zonder zich aan eene discussie te wagen. Het is inderdaad de beste partij die de Kamer in de gegeven omstandigheden had te kiezen.

Minder kunnen wij ons vereenigen met het besluit der Kamer, waarbij zij de behandeling van het wets-ontwerp tot regeling van de Russische schuld verdaagt. De minister van buitenlandsche zaken had met nadruk gevraagd dat die aangelegenheid nog in deze zitting in discussie mogt worden gebragt. Wij weten niet welke reden de Kamer heeft kunnen bewegen om aan dat dringend verzoek geen gevolg te geven. Het wetsontwerp is toch niet alleen in staat van wijzen; maar het is daarenboven zoo zeer van alle zijden toegelicht, dat de opiniën daaromtrent kunnen worden geacht te zijn gevestigd. Uitstel zal noch wijziging van het ontwerp, noch wijziging van de meeningen daaromtrent aanbrengen, en geeft slechts verdaging van de moeijelijkheid, die de Kamer niet gaarne schijnt op te lossen. Waarom evenwel die oplossing geweigerd, als zij die toch eenmaal zal moeten geven? De discussie zou niet veel tijd hebben geroofd, omdat het ontwerp gemakkelijk in korten tijd had kunnen worden afgehandeld. Zou dan het uitstel daaraan moeten worden toegeschreven, dat de Kamer op twee gedachten hinkt? Zou het waar zijn dat de Kamer het ontwerp, omdat het impopulair is, niet gaarne goedkeurt; en van den anderen kant, om de gevolgen eener verwerping, die zij vreest, het even ongaarne afstemt? 't Is mogelijk. Maar het zou niet voor de Kamer pleiten. Wij willen hopen, dat zij door eene spoedige behandeling in de volgende zitting het bewijs zal leveren, dat zij niet terugdeinst voor de vervulling van een pligt, al is hij ook met moeijelijkheden verbonden. Als de Kamer eene overtuiging heeft, dat zij die uitspreke. Want verdaging, waar zij geen kans geeft tot verbetering, verraadt zwakheid, omdat zij minstens den schijn geeft, dat partijzucht eene te groote plaats inneemt in de schaal der wetgeving, dan dat zulks dienstig kan zijn voor het algemeen welzijn.

Wij kunnen overigens ons niet vereenigen met het verwijt, dat de Kamer in deze zitting niet genoeg heeft gearbeid, en alvorens uit een te gaan, nog eenige der belangrijkste voorgedragene wetsontwerpen had moeten afwerken. Dat is gemakkelijker te vorderen dan te doen. 's Menschen geest is geen stomme kracht, die, door den stoom gevoed, dag en nacht werkt, zonder ooit te rusten. En het is daarenboven zeer opmerkelijk, dat de arbeid in vergaderingen, te lang gerekt wordende, grooter uitputting door vermoeijenis veroorzaakt, dan de arbeid van elk partikulier, die in zijn kabinet werkt.

Langdurige zittingen — de ondervinding heeft het overal en ten allen tijde bewezen — werken schadelijk, omdat wanneer eenmaal de vergadering gekomen is tot het begrip dat zij behoefte heeft aan rust, zij het werk dat zij verrigt, genoegzaam werktuigelijk ten einde brengt.

Dat onze Kamer op dit oogenblik op die hoogte is, lijdt geen twijfel. Ernstige beraadslaging is derhalve van haar in deze zitting niet meer te verwachten. Wat zal het baten, als men thans de regterlijke organisatie, of de ministerieele verantwoordelijkheid, of het belastingstelsel in openbare discussie bragt? Zou dat met eenige vrucht kunnen worden gedaan? Onmogelijk. De Kamer zou zich haasten om zich hoe eer hoe liever van de ontwerpen af te maken; en, naar onze meening zou zij wel handelen met zich daarvan hoe spoediger hoe beter te onttrekken.

Zij die daarvan een verwijt maken tegen de Kamer, zoo zij niet spreken om oppositie te maken *quand même*, weten niet wat zij zeggen, omdat zij een euvel maken van hetgeen de menschelijke kracht te boven gaat.

Wij begrijpen daarom zeer goed de klagten van den *Nederlander*. Hij vervult de rol van oppositie, die hij sinds twee jaren speelt. Maar wij begrijpen niet het *Handelsblad*, dat ter dezer zake eenigzins met den *Nederlander* instemt en met hem koor maakt.

Wij weten wel, dat aan het grondwettig voorschrift niet wordt voldaan, dewijl de wetgeving op het onderwijs en armwezen in de pen blijft met zoo vele andere ontwerpen, die voorgedragen zijn maar onafgewerkt blijven liggen. Wij betreuren 't zeer. Maar wij kunnen de schuld daarvan niet werpen noch op het ministerie, noch op de Kamer. De schuld daarvan ligt in den grondwetgever, die, zonder in berekening te nemen wat menschelijke krachten al of niet vermogen, veel meer heeft voorgeschreven, dan het aan menschen gegeven is te volbrengen. Men antwoordt daarop met de spreuk: *dura lex, sed lex;* doch zeer ten onregte. Eene wet, hoe zwaar en moeijelijk zij ook valt, zoo lang zij wet is, verpligt. Maar zij kan niet verpligten tot het onmogelijke. *Ad impossibilia nemo tenetur.*

Dat hier eene zedelijke onmogelijkheid bestaat, ligt buiten twijfel. Als men wil, dan kan de Kamer, ja, in acht dagen tijds al de aanhangige wetten afhandelen, en het zal den minister niet onmogelijk zijn om al de nog verwacht wordende wets-ontwerpen voor te dragen. Maar zal dat eene behandeling zijn, zoo als de grondwet die veronderstelt, gerijpt door ernstige discussie? Of is de grondwet tevreden, als de Kamer naar een ontwerp slaat, als een blinde naar een ei, mits het maar binnen den bepaalden tijd worde afgehandeld? Dat zal niemand beweren. Kan de grondwet gewild hebben, dat de minister onbekookte voordragten in de Kamer brenge, als zij slechts binnen den bepaalden tijd worden ingediend? Dat alles is ongerijmd en der regering, der Kamer en het Nederlandsche volk onwaardig. En zij die zich van dit wapen bedienen, om de regering en de vertegenwoordiging te bestrijden, zoo zij beöogen eenmaal zelven het roer van staat in handen te krijgen, smeden slechts wapenen tegen zich zelven, gelijk onvoorzigtig genoeg, de tegenwoordige meerderheid, in hare oppositie tegen het vorig ministerie, wapenen gegeven heeft aan hare bestrijders: Toen gelijk nu, is het wapen niet bruikbaar dan voor partijschap, waarmeê het land weinig of niet gevleid is. Die er zich van bedient, kwetst zich zelven niet minder dan anderen, en stelt politieken hartstogt in de plaats van het algemeen welzijn.

Allies' nasporingen op geestelijk gebied gedurende eene reis door Frankrijk en Italië.

I.

Zoo dikwijls wij getuigen waren van de aanvallen, waaraan, van de zijde onzer andersdenkende landgenooten, de katholijke Kerk, hare instellingen, bedienaren en belijders bloot staan, — en hoe onophoudelijk worden wij daartoe niet in de gelegenheid gesteld! — zoo dikwijls overmeesterde ons altijd een levendig gevoel van smart, daar het bij elken nieuwen aanval steeds duidelijker en onmiskenbaarder was, in welke volslagen onkunde niet slechts ten aanzien van het wezen en de beteekenis, maar zelfs ten aanzien van de werken en verrigtingen van het Katholicismus, zijne bestrijders verkeeren. Hoe is het mogelijk, moesten wij ons telkens afvragen, hoe is het mogelijk, bij overigens verlichte en gemoedelijke lieden, zóóveel onkunde en zulke verkeerde opvattingen aan te treffen en door hen, ten opzigte der katholijke Kerk, zulke dwaze en ongerijmde voorstellingen voortgeplant te zien! Hoe is het mogelijk hen zóó stout te hooren beoordeelen en veroordeelen, wat zij niet kennen! Hoe is het mogelijk dat zij dát kunnen doen, dat zij dát kunnen doen zonder gewetens-bezwaar, ofschoon het: »onderzoekt alle dingen" in hunnen mond bestorven is! dat zij dát kunnen doen, niettegenstaande de Katholijken zelven, niet eens maar honderde malen, veroordeeld hebben, wat nog altijd als eene aanklagte tegen hen wordt ingebragt! Waarlijk, zulk een moedwillig en blindelings vasthouden aan eenmaal geliefde vooroordeelen, deed ons vaak, terwijl het ons om der miskende waarheids wille van droefheid vervulde, aan de mogelijkheid wanhopen van onze tegenstanders te genezen van hunne valsche opvattingen en, tegenover de hardnekkigheid der dwaling uit onkunde en vooroordeel, de kracht der bondigste en klaarste redenering bijna voor twijfelachtig houden. Hoe ook daartoe niet te komen, wanneer gij, bijv., wat ons onlangs wedervoer, een allezins uitstekend Protestant hoort verklaren, dat, naar hij altijd geloofd had, de »huisselijke godsdienst der Roomschen" bestond in »het aanbidden van Heiligenbeelden, aan welke, op een altaar geplaatst, wierook en reukwerken, in knielende houding, ten offer gebragt werden." Zóó meende een regtzinnig en gemoedelijk Protestant; en wanneer het dus met het *groene* hout gesteld is, dan kan men veronderstellen hoe het *dorre* wezen moet!

Berispelijk en liefdeloos ware het intusschen onzerzijds, omdat de arbeid, naar onze meening, niet oogenblikkelijk vruchten draagt, den strijd tegen de nog heerschende vooroordeelen daarom op te geven en daarom de pogingen te staken, die leiden kunnen tot een billijker waardering van het Katholicismus zoowel als van de Katholijken. Wat weten wij er van, hoe het God zal behagen zich, ter verheerlijking van zijnen Naam, van onzen nederigen arbeid te bedienen? Wat weten wij er van, hoe een aanspraakloos woord van waarheid werken kan op het voor een oogenblik ontvankelijk gemoed van een overigens bevooroordeelden tegenstander, hoe het bij hem wortel schieten en krachtig zich kan ontwikkelen? Daarmede ook hebben wij ons niet in te laten; daarvoor hebben wij niet te zorgen. Zorgen wij slechts dat het ons toevertrouwde zaadje niet wegsterve in onze hand, maar werpen wij het in den grond op dat het kunne ontkiemen en vruchten dragen. Ook aan dat enkel zaadkorreltje zal God het aan wasdom en zegen niet laten ontbreken. Wie weet hoe welig het zal opschieten, hoe hoog het zijn kruin ten hemel zal verheffen, en hoe vele geslachten zich verkwikken zullen in het lommer van zijn gebladerte? Dit zij slechts onze zorg dat het goede zaadje niet verstikke in onze hand.

Nog, daarenboven, om eene andere reden, mogen wij dit niet dulden. Bij hetgeen wij gaan zeggen, hebben wij bepaaldelijk ons vaderland op het oog. Hoe algemeen is het niet hier, in ons eigen vaderland, waaraan wij door onverbreekbare banden ons gehecht gevoelen, en welks roem en welvaart ons niet minder dierbaar zijn dan aan een zijner in 't godsdienstige andersdenkende zonen, — hoe algemeen is het niet, ons Katholijken, hier, in ons eigen vaderland, te verdenken, te veroordeelen, ja, te belasteren, alsof wij, Katholijk zijnde, minder goede burgers waren; alsof wij, uit hoofde van onze godsdienst, onverschillig waren zoo voor hetgeen onze historie glorierijks bevat, als voor het welzijn en de instandhouding des vaderlandschen gronds! Ook in dat opzigt geldt, wat van toepassing is ten aanzien van de heerschende vooroordeelen betreffende onze godsdienstige beginselen: men lastert wat men niet kent! Ja, men lastert ons, — het harde woord worde ons ten goede gehouden, — men lastert ons, wanneer men, het eenmaal gevestigd vooroordeel nagalmende, beweert, dat wij de schoone bladzijden, waarin het voorgeslacht verheerlijkt wordt, gering schatten; wanneer men beweert dat wij, als Katholijken, ons ontslagen achten van de verpligting van even goede burgers te zijn als die landgenooten, welke het Protestantismus aanhangen. In het trouw vervullen zijner burgerpligten, in het ijverig betrachten van burgerdeugd, wenscht de katholijke Nederlander bij niemand achter te staan. En wat de daden des voorgeslachts betreft — hoog slaat hem het hart in de borst bij 't vernemen van hetgeen daarin waarachtig roemrijks heeft uitgeblonken; en de krans van echt gesteente, die het hoofd omstraalt der Nederlandsche Maagd, zal door zijne hand niet beneveld worden. Kan hem echter ten kwade worden geduid

treurt dat in de XVIe eeuw vele kostbare steenen van het fijnste water uit dien krans door eene jaloersche hand [illegible] en met minachting daarheen geworpen, en dat in hunne plaats de Nederlandsche Maagd met kostbaarheden van zeer twijfelachtige waarde is versierd geworden? Verdient hij blaam of lof en dank, betoont hij zich vriend of vijand des vaderlandschen roems, wanneer hij die kostbaarheden van betwistbare waardij, waar men tot dus verre zoo hoog meê heeft op gehad uit blinde vooringenomenheid, wanneer hij die kostbaarheden aan een nieuw onderzoek onderwerpt, hare onechtheid aan het licht brengt, met zorg en vlijt het eenmaal roekeloos weggeworpen diamant opspoort en verzamelt, en zich beijvert het in den krans der Nederlandsche Maagd op zijne plaats te herstellen? Nu nog, het is waar en, de menschelijke zwakheid in aanmerking genomen, kan het moeijelijk anders, beklaagt men zich over den daartoe betrekkelijken arbeid des onderzoekers en acht men het lakenswaardig dat er iets het minste verschikt worde aan het kostuum, waarin zij zich tot heden vertoond heeft. Het kan nogtans niet uitblijven, of eenmaal, iets vroeger of iets later, zal het door allen eenpariglijk erkend moeten worden, dat de schittering van het echte kroonjuweel die van den valschen tooi verre overtreft — en wordt slechts dit eenmaal erkend, dan zullen wij eene aanmerkelijke schrede voorwaarts gedaan hebben op den weg, die leidt tot eene ware eensgezindheid en innige verbroedering tusschen alle zonen van den Nederlandschen grond.

Al wat derhalve hij kan dragen tot de opheffing der bestaande vooroordeelen ten aanzien van de katholijke Kerk en hare belijders, zoowel als tot eene onpartijdige en juiste waardeering van de geschiedenis des vaderlands in haren ganschen omvang, heeft, naar onze meening, op ongeveinsden dank en openlijke erkenning aanspraak. Wie aan dat edel doel zijnen arbeid wijdt, neen, in diens hand, voorzeker, is het goede zaadje niet verstikt hem door den Heer des akkers toevertrouwd. Dat zaadje is door hem uitgestrooid geworden, en hij bidt dat God daaraan de noodige regen en zonneschijn schenke; wie kan zeggen welke vruchten het eenmaal dragen zal?

Openlijken dank zeggen wij daarom van heeler harte aan den heer Schultze voor de pogingen tot dat doel door hem in het werk gesteld, voor den veelzins voortreffelijken arbeid, ons in de vertaling van het werk des heeren Allies geschonken — een arbeid veelzins voortreffelijk om hetgeen zij is op zich zelven beschouwd, en ons nog te aangenamer om datgene, waarop hij ons het uitzigt opent. Welke de verdiensten van dezen arbeid zijn en ook wat ons ter gelegenheid van de vertaling van het werk van Allies door den heer Schultze meer dan ten halve is beloofd geworden — wij stellen ons voor daarop in een paar volgende artikelen terug te komen, ons vleijende met de hoop dat daardoor eenigermate bevorderd moge worden eene zoo algemeen mogelijke verspreiding van de *Nasporingen op geestelijk gebied gedurende eene reis door Frankrijk en Italie*. Reeds heden echter wenschen wij onze lezers te doen gevoelen, hoezeer door die *Nasporingen* vele vooroordeelen opgeruimd en juistere begrippen omtrent het Katholicismus, zijne instellingen en bedienaren verspreid zullen kunnen worden; ten dien einde laten wij hier volgen wat de heer Schultze, in zijn Voorwoord, zegt van den heer Allies, van het doel zijns werks en van het onthaal dat daaraan, bij zijne eerste verschijning, te beurt viel.

»De Heer Thomas William Allies M. A., Rector (predikant) van Launton in Engeland, aldus de heer Schultze, *begeerig om den toestand der katholijke Kerk en hare inrigtingen met eigen oogen te beschouwen, door eigen onderzoek te leeren kennen*, bezocht Frankrijk en een klein gedeelte van Italië in de jaren 1845, 1847 en 1848; en maakte vervolgens zijne bevinding door den druk bekend, met het eenige voornemen, zoo als hij zelf zegt: »*om dan opregte en openhartige gemoederen* »*feiten voor oogen te stellen, die op eene andere wijze* »*hun niet bekend zouden worden*; want," zegt hij verder: »feiten hebben een objectief bestaan; al sluiten wij »ook onze oogen voor hen, zoo houden zij toch niet op »te zijn." De eerste uitgave van dit werk was onmiddelijk uitverkocht, en verwekte buitengewonen indruk, den schrijver echter ook hevige aanvallen en vervolgingen, welker uitwerkselen hij alleen ontgaan kon door aflegging eener belofte, geene tweede uitgave van zijn werk te zullen bekend maken.

»Gelukkiglijk vatte intusschen een boekhandelaar te Brussel het denkbeeld op, dat werk te herdrukken; en van dezen herdruk wordt hier eene eenigzins verkorte vertaling aangeboden, met weglating namelijk van een gedeelte der opgaven, betrekking hebbende op beschrijvingen van kerken, of wel op uitsluitend godsdienstige geschilpunten; van welke alleen dat gedeelte overgenomen is, dat min of meer in verband staat tot het eigenlijke doel van des Schrijvers reize; *het verlangen namelijk, om het leven en streven der katholijke Geestelijken te leeren kennen, zoowel als om te trachten den geest te ontdekken, welke dat leven en streven bezielt, voedsel en kracht daaraan geeft, en den voortduur en bloei daarvan verzekert.*"

In een onzer vorige nommers hebben wij naar aanleiding van de *Deutsche Volkshalle* uit de in meer dan een opzigt belangrijke »*Nieuwe Gesprekken over den tegenwoordigen tijd*" van den generaal von Radowitz, enkele zinsneden medegedeeld. Ook de volgende plaatsen aan N°. 159 en 160 der *Neue Preuss. Zeitung*, waarin Prof. H. Leo dat werk van den heer v. Radowitz bespreekt, ontleend, achten wij de aandacht onzer lezers niet onwaardig. Zij luiden als volgt:

»Wij hebben honderdmaal ook in dit blad aangetoond dat de Duitsche nationaliteit, geteeld en opgekweekt en in hare ledematen tot elkander gebragt, ontwikkeld en behouden werd door de Kerk. — Dat de Duitsche natie en het oude Duitsche Koningschap gegrond en gevestigd is geworden door de Kerk, en even als de Staten behouden worden door dezelfde krachten die hen deden ontstaan, zoo is het ook met de Nationaliteiten, en daaruit volgt duidelijk, en 't is ook geschiedkundig bevestigd, dat de Duitsche Nationaliteit moest vervallen en zwak worden in dezelfde mate, waarin zij in verhouding tot de Kerk verviel en zwak werd. Met de strijden van den wuften Frederik II tegen de Kerk, die een wezenlijk ander karakter dragen dan alle vroegere twisten tusschen Rijk en Kerk — met die strijden begint het verval der Duitsche Natie en van het Duitsche Koningschap. Na het interregnum is de Duitsche Koning nog slechts President der Stenden van het Rijk, en deze vormen eene Republiek. Juist op het tijdstip dat deze Republiek zich onder Maximiliaan eene meer doortastende regeling wil geven, valt de Reformatie er in en scheurt de natie ten opzigte van het beste gedeelte van haar geestelijk leven in twee deelen; met de vaststelling van den Religie-vrede, dat omtrent kerkelijke en geloofszaken geene meerderheid in het Rijk langer beslissen zoude, werd het Duitsche Rijk half ontbonden, half met zijne politiek naar het Buitenland verwezen. Zoodra met de geestelijke sterkerwording van het Katholicismus in Duitschland, ook het Koningschap beproeft zich wederom sterker te verheffen, volgt de dertigjarige oorlog, waaruit het Rijk zoodanig te voorschijn treedt, dat zijne grootste grondgebieden reeds inderdaad nog maar slechts in eene betrekking van Statenverbond bestaat; dat zij, die voorheen slechts in een kerkelijk opzigt aan territoriale beschikkingen onderhevig waren, thans in bijna alle gewigtige betrekkingen van het openbare leven aan die territoriale beschikkingen onderhevig zijn. Met den grooten kerkroof vastgesteld bij een hoofdbesluit der Rijksdeputatie is de laatste doodstrijd opgekomen; de mogelijkheid van een, ook slechts voor de overgeblevene mindere Rijksaangelegenheden doelmatig presidentschap des Keizers is opgeheven en de laatste ademtogt des Rijks uitgeblazen. — Dat zijn eenvoudig historische daadzaken, kunt gij die ongebeurd maken?

»Wat er nu nog van Duitsche nationaliteit overig is, dat is geenszins meer eene levende volkspersoonlijkheid, maar een geestelijk, een zedelijk erfdeel, dat men heilig bewaren moet als ieder erfdeel, doch dat in den vroegeren zin niet verder meer ontwikkeld en vermeerderd kan worden, en hetgeen daarom, in weerwil van alle heilighouding en zorgvuldige bewaring, door elke geweldadige beweging verminderen moet, en volgens den innerlijken onwederstaanbaren drang der dingen moet verminderen. Of heeft misschien het geschreeuw, het geweldig losbarstend verlangen naar Duitsche nationaliteit *in abstracto* (want ten aanzien van den inhoud zijn er zooveel hoofden als zinnen, en de Beijersman zou de Duitsche nationaliteit, Beijersch; de Oostenrijker, Oostenrijksch; de Pruis, Pruissisch; en de Hes, Hessisch willen hebben) — Heeft dat geschreeuw van nationaliteit, *in abstracto*, nu eenigzins de Duitsche nationaliteit, de liefde der Duitsche volksstammen, de eenheid der Duitsche belangen, en de overeenstemming van zedelijke pogingen bevorderd? Of is niet veeleer van dit alles het tegendeel gebeurd? De erfgenamen der Duitsche natie hadden zich vroeger tot het gemeenschappelijk bestuur van het heilig erfdeel, als het ware gelijk een familie-fideicommis in den Duitschen Bond vereenigd. — Dat was de regte vorm, de vorm, die aan ieder erfgenaam zijn regt, en de erfenismassa zoo veel mogelijk ongekrenkt liet. — Met dien vorm was men niet te vreden, hij scheen te eng; doch wat hebben alle pogingen om die zaak te veranderen, anders te weeg gebragt, dan dat men slechts met een goed gedeelte kwade herinnering meer, en met een goed gedeelte verwantschappelijk gevoel minder, tot denzelfden vorm moest terugkeeren? Moest, omdat de Duitsche nationaliteit zelve een zoo zwak wezen was geworden, dat zij geen anderen vorm meer verdraagt, elke band, die tot behoud konde strekken, geslaakt worden? Hetzelfde is gebeurd, wat sedert den aanval van het Duitsche Rijk telkens gebeurd is, wanneer er eene poging werd aangewend om de Duitsche betrekkingen krachtiger te regelen, zonder tevens de oorzaak van het verval zelve uit den weg te ruimen. De pogingen tot betere regeling door de Rijksstenden in het begin der 16e eeuw gedaan, hebben werkelijk het uiteenspatten des R[illegible] in de Reformatie veroorzaakt, want de met dat [illegible] reeds voor de Reformatie bestaande partijen begaven z[illegible] ook nu in den kerkelijken strijd, en verdeelden het R[illegible] ook op eene godsdienstige wijze. De poging van Kare[illegible] om de orde te herstellen heeft den Religievre[illegible] en de poging van Ferdinand II, om eene algeme[illegible] regeling te maken, heeft eindelijk den Westfaalsc[illegible] vrede ten gevolge had. Elke poging tot krachtiger [illegible] menvatting heeft grooter verwijdering voortgebragt. M[illegible] het is juist even als of men geheel doof, en blind, [illegible] dol, of dit alles te zamen geworden is — even als of [illegible] vermogen had opgehouden, om uit de gevolgen tot [illegible] oorzaak te besluiten! *Wie een Duitsch Rijk verlang[illegible] die moet eerst weder eene eenige vaste Duitsche K[illegible] hebben*; dat preekt de geschiedenis nu reeds sedert [illegible] eeuwen, en het is, als waren alle gehoorvliezen v[illegible] vuild en als konde niemand eene enkele lettergreep v[illegible] de gansche preek hooren........"

»Men behoeft waarlijk geen profeet te zijn, m[illegible] behoeft slechts een christen, een geloovig christen [illegible] wezen, om over de naaste tijdkringen, die met nevel[illegible] bedekt zijn, te kunnen heenzien, naar eenen tijd, waar[illegible] heiliger en hooger goederen, dan wij tot dusverre m[illegible] onze Pruissische tucht, orde en verpligte dapperheid met ons adelaars-volksbestaan beschermden, zullen moete[illegible] beschermd worden — waarin in alle vier werelddeele[illegible] rondom ons de hoogste goederen op het spel zull[illegible] staan en nergens eene frissche magt in den rug, ten[illegible] onze Oud-Pruissische zin, de zin der uit nood ontsta[illegible] tucht — en dan (hier begint de schrijver werkelijk a[illegible] profeet te spreken) wanneer de thans nog woest en do[illegible] liggende kolenlagen van Duitschen Christelijken ge[illegible] in diepen, aanhoudenden, alle eigenzinnigheid en eige[illegible] belang smeltenden gloed zullen branden, dan zal o[illegible] de tijd komen dat de raven niet meer rondom h[illegible] lijkenhuis zullen vliegen, omdat zij ver heen gelo[illegible] zijn, alle ver weg gelokt zijn door den reuk der groo[illegible] slagvelden in Frioul, aan de Lech, en aan de Pyr[illegible] neën — alsdan zal de Magtige, die niet even als [illegible] dwaze maagden zijne olie voor den tijd gebruikt heef[illegible] wederom den zetel van Karel de Groote beklimmen [illegible] Aken, en een heiliger man dan hij zelf is, zal he[illegible] zalven en zal ons zegenen, en de kandelaars, die b[illegible] deze plegtigheid de kaarsen dragen, zullen gesmeed zij[illegible] uit Pruissische bajonetten, en niet alleen Duitschland [illegible] neen! Karels gansche Rijk zal den Magtige huldigen, zekerlijk niet naar het voorschrift der Frankforter pr[illegible] fessoren — maar in dier voege, gelijk vrije vorsten e[illegible] vrije volken den Heer huldigen, die hun de goddelij[illegible] hulp levendig heeft daargesteld."

Het zoolang verbeid oogenblik der zonsverduisterin[illegible] is thans voorbij, en duizenden hebben, zooveel d[illegible] bewolkte hemel zulks toeliet, tamelijk wel de gelegenheid gehad, dit belangwekkend verschijnsel waar te ne[illegible] men. De ongegronde vrees, die velen nog bezielde [illegible] is mede geweken en heeft, zoo wij hopen, plaats ge[illegible] maakt voor denkbeelden, meer den denkenden mensc[illegible] waardig; denkbeelden namelijk van dankbaarheid en ve[illegible] heerlijking van den Schepper, wiens Almagt en Wijshei[illegible] aan de ontzaggelijke hemel-ligchamen in het begin der ee[illegible] wen de loopbaan heeft voorgeschreven, die zij in het onme[illegible] telijk ruim des heelals te doorloopen hebben, en waari[illegible] men zelfs de minste afwijking niet mag veronderstellen [illegible]

Z. M. heeft benoemd tot plaatsverv. kantonregter te Devente[illegible] Mr. H. Houck — Voorts bij continuatie aangesteld: To[illegible] kantonr. te Ginneken en Bavel, J. J. Middelaer; tot plaats[illegible] verv. kantonr. te Tilburg, J. H. A. Diepen; alsmede t[illegible] griffiers bij het kantongeregt te Oosterhout, Mr. C. C. A[illegible] Beens, te Goes, Mr. P. J. A. van Dam, te Beetsterzwaag[illegible] Mr. P. Stinstra, en te Lemmer, R. H. Brandenburg.

De *Staats courant* van heden bevat de met Belgie ge[illegible] slotene overeenkomst, tot wijziging van art. 22 van het Reglement omtrent de scheepvaart op het Kanaal va[illegible] Terneuzen.

's GRAVENHAGE, 28 Julij. De traktaten met Sardi[illegible] nie en Griekenland zijn heden door de Tweede Kame[illegible] aangenomen, en de Kamer is tot nadere bijeenroeping gescheiden.

ZWOLLE, 24 Julij. Het schip *de St. Michaël*, gro[illegible] ca. 150 rogge lasten, gebouwd op de scheepstimmer[illegible] werf van den heer van Goor alhier, voor rekening eene[illegible] Zwolsche reederij, is in de vorige week op het Voorlan[illegible] van het Zwarte Water, aan den grond geraakt; me[illegible] is bezig den grond onder hetzelve weg te baggeren, ten einde het schip in vlot water te brengen. Als di[illegible] gelukt is, zal het te Amsterdam gekoperd en door d[illegible] Ned. Handel-maatschappij bevracht worden.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER

Zitting van Zaturdag 26 Julij.

In deze zitting is ingekomen een wets-ontwerp tot bekrac[illegible] tiging van provinciale belastingen in Friesland. De beraa[illegible] slaging over het ontwerp van wet betrekkelijk de onteigeni[illegible]

ten algemeenen nutte is voortgezet en ten einde gebragt. Het wets-ontwerp in zijn geheel is met 51 tegen 8 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: Gouverneur, van Lynden, van Goltstein, Groen van Prinsterer, van Nispen van Sevenaer, Schooneveld, Jongstra en Mackay.

Daarna zijn achtervolgens de volgende wets-ontwerpen met algemeene stemmen aangenomen, als:

dat tot staking van de heffing der scheepvaartregten op de Maas;

dat tot goedkeuring der overeenkomst wegens de scheepvaartregten op de Maas;

die tot naturalisatie van L. Levy, C. L. Stricker, I. van Deen, H. Eilbracht, J. E. Janzen, J. S. Janzen, P. Hoff, G. Roelfs, B. Sanders, H. J. Crüll en W. Grote.

Het wets-ontwerp tot goedkeuring eener dading in de domaniale zaak van de erven Teenaert is met 55 tegen 3 stemmen aangenomen. Daartegen hebben gestemd de heeren: van der Linden, van Hoëvell en van Voorst.

De vergadering zal Maandag aanstaande, aan te vangen ten elf ure, overgaan tot de behandeling der wets-ontwerpen betrekkelijk de tractaten met Sardinië en Griekenland.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 26 Julij. Er is thans niets zoo zeer aan de orde van den dag, als de kwestie tot verdaging der zittingen. De leden verlangen sterk naar eene verademing. Er worden reeds lijsten van kandidaten geformeerd voor de permanente commissie. Er rijst natuurlijk nu weder eene groote zwarigheid op over de keuze dier leden. Sommigen willen de vrienden van het Elysée daaruit verwijderd houden; anderen zagen ze daarentegen gaarne zitting nemen. De commissie wil, zegt men, de vacantie den 10 Augustus reeds een aanvang doen nemen.

De zittingen der Wetgevende Vergadering blijven intusschen zeer onbeduidend. Gisteren zijn een aantal ontwerpen van ondergeschikt belang aangenomen. De zitting duurde slechts drie kwartier uurs.

Ook heden was de zitting der Wetgevende Vergadering tamelijk onbeduidend.

De bonapartische vereeniging in de straat der Pyramiden wil zich met de legitimistische in de straat Rivoli vereenigen om de prorogatie tot 3 Nov. te rekken en eene gemeenschappelijke kandidatenlijst voor de permanente Commisie op te maken. De Montagne zal haar eigen commissie van contrôle benoemen; zij wantrouwt het Elysée.

— Eergisteren is vermeld dat bij de Wetgevende Vergadering door eenige leden der Montagne is voorgesteld, achttien bisschopszetels op te heffen. Dit voorstel heeft bij het voorloopig onderzoek zeer weinig bijval gevonden. »De voorgestelde opheffing, zegt het rapport, zou den schijn hebben van kwaadwilligheid jegens de Kerk, en is uit dien hoofde reeds onaannemelijk.

»De Katholijke Kerk moet aan geen bepaald politiek stelsel verknocht zijn; onder alle stelsels gaat zij haren gang, op alle een heilrijken invloed uitoefenende en de zedelijke steunsels, zonder welke geen derzelve kan stand houden, bevestigende. Ontzag voor de Kerk, bevordering van haren zedelijken invloed betaamt dus aan alle regeringen, maar het meest welligt nog aan eene demokratische regering. De Katholijke Kerk stelt hare hoogste waardigheden alleen voor verdienste en deugd toegankelijk: zoo verwezenlijkt zij een der schoonste denkbeelden der republiek. Het beginsel van vrijwillige gehoorzaamheid brengt zij in haren schoot in toepassing, en beveelt zij aan ten opzigte der magten buiten haar: zoo is zij in de gemoederen een vaste dam tegen de mogelijke uitspattingen der demokratie en der vrijheid. Den invloed der Kerk in Frankrijk verzwakken, zou, in 's lands tegenwoordigen toestand, jammerlijke onzin zijn."

— Het door den Staatsraad opgestelde en door de Regering ingediende ontwerp van de gemeentewet is door de commissie ten aanzien van het kiesregt en de benoeming der Maires en hunne adjuncten gewijzigd, daar de commissie heeft geoordeeld dat de gemeentewet ook het gemeentelijk kiezerschap moest regelen.

Aangaande de benoeming der Maires en hunne adjuncten, stelden de Staatsraad en de Regering voor, terug te keeren tot het stelsel der wet van 1831, welke bepaalde, dat de Regering die benoeming zou doen, doch dan hare keus beperkte tot de leden van den gemeenteraad. De commissie daarentegen stelt voor, te bepalen, dat voortaan, even als sedert 1848 reeds het geval is, de Maires in gemeenten van 6000 of minder inwoners door den gemeenteraad, en in alle meer bevolkte gemeenten door de Regering zullen worden benoemd.

— In de bureaux der Wetgevende Vergadering is beraadslaagd over de policie-wet op de tooneelstukken. Vele ordelievende leden hebben sterk aangedrongen op het voorstellen van eene strenge wet tegen de zedekwetsende en opruijende zinsneden in de dramatische voorstellingen. De Montagne heeft zich, als gewoonlijk, tegen dezen nuttigen maatregel verzet. Gelukkig is men er in geslaagd eene commissie te benoemen, die veel goeds doet verwachten.

— De demokraten houden zich reeds bezig met de keus hunner kandidaten voor het Presidentschap. Indien Ledru-Rollin niet mag verkozen worden, dan zullen zij Michel (van Bourges) op den voorgrond schuiven; gen. Cavaignac heeft weinig kans.

— De zittingen der departementale raden zullen 25 Aug. geopend en 10 September gesloten worden; met uitzondering van het dep. de Seine, waarvan de zitting 25 Oct. geopend en 10 Nov. gesloten zal worden.

— Na den dood van Sebastiani blijven nog slechts 5 maarschalken in Frankrijk over, t. w. Soult, Gérard, Reille, Jerôme Bonaparte en Excelmans.

— Eene vergadering van demokraten heeft aan het jongste werk van Proudhon, *Idée générale de la Révolution*, de eer gedaan van het plegtig — te verbranden. De auteur werd door de vergadering een *Jezuit* genoemd; kortom de scheldnamen werden niet gespaard. Men was voornamelijk verstoord over Proudhons zinsnede aangaande Rousseau.

— De Eerw. Huron, benoemd tot pastoor van St. Sulpice, heeft in zijne eerste predikatie aan zijne gemeentenaren o. a. gezegd: »Ik beloof plegtig dat ik al wat ik ontvang, aan de armen zal geven; ik wil arm leven en arm sterven, zoodat, wanneer het God behaagt, mij tot zich te roepen, ik geen testament zal behoeven te maken, want er zal mij niets te geven overblijven."

MADRID, 21 Julij. Men zegt heden dat de Senaat zich niet zeer sterk zal verzetten tegen het ontwerp der schuldregeling.

(Per telegraaf is reeds bekend geworden, dat de zes eerste artikels, zijnde de belangrijkste, van de wet tot regeling der staatsschuld, den 24 door den Senaat zijn aangenomen. Denzelfden dag heeft het congres de concessie voor het kanaal naar de Ebro, met algemeene stemmen goedgekeurd.)

Heden beraadslaagde de Kamer over het opheffen van den staat van beleg in Katalonie.

— De kapitein-generaal der Philippijnsche eilanden heeft aan de koningin de onderwerping toegezonden van den sultan van het eiland Joló, op welk eiland weldra eene Spaansche factory zal opgerigt worden.

— Volgens berigten uit Lissabon, loopende tot 19 Julij, was men daar nog immer beducht voor eene omwenteling in den stand van zaken. In den ministerraad is sprake geweest van de vernietiging van het *Habeas Corpus* en der drukpersvrijheid.

Den 10 hielden meer dan 700 invloedrijke Miguelisten eene bijeenkomst, waarin besloten werd dat de legitimisten geen deel zouden nemen aan de verkiezingen.

ENGELAND.

LONDEN, 26 Julij. Het Huis der Gemeenten heeft eergisteren eene lange redevoering aangehoord van den heer Herries, een protectionist, tegen de intrekking der navagatie-wetten en de gunsten in Engelsche havens aan de vreemde vlag verleend. Er ontstond eene levendige discussie tusschen Lord Russell, de heeren d'Israëli, Young en Labouchère. De *bill* betreffende het tarief der inkomende regten is desniettemin met eene groote meerderheid aangenomen.

— In de avondzitting van het Huis der Lords zijn gisteren de twee eerste clausulen van de *bill* tegen de Katholijken aangenomen. Een amendement van Lord Monteagle, om de wet niet op Ierland toe te passen, werd verworpen.

— In het Huis der Gemeenten heeft de Iersche afgevaardigde Reynolds gezegd, dat hij Maandag eene discussie zou uitlokken over den toestand van Ierland.

— De zaak van den joodschen afgevaardigde Salomons is nog niet geëindigd; hij gaat steeds voort met zitting te nemen.

De heer Rothschild ziet zich van zijn kant gerugsteund door zijne kiezers, die een adres aan het Huis der Gemeenten hebben ingezonden tegen het jongst besluit van het Huis der Lords.

— Eergisteren heeft het Huis der Gemeenten voor het eerst zitting genomen in de nieuwe, sierlijke zittingzaal.

— Het Congres van den vrede heeft zijne werkzaamheden geëindigd. In zijne derde zitting hebben de heeren Hindley, Vinçard, Kreutznach, Gilpin, Cobden, de Cormenin, Fr. Bouvet en Colquet het woord gevoerd. Eene deputatie van 15 Fransche werklieden, wier reiskosten betaald zijn door de heeren de Girardin, Victor Hugo, Lamartine en andere voorname personen, is door het Congres met geestdrift ontvangen.

— Ll. Vrijdag heeft Z. Em. de Kardinaal Wiseman, Aartsbisschop van Westminster, in de Kerk van den H. Johannes Evangelist te Salford, twee bisschoppen gewijd, die te Salford en Plymouth zullen resideeren, namelijk Mgrs. Turner en Errington.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 27 Julij. De vorst van Anhalt-Dessau heeft de Kamers ontbonden. Het ministerie is belast om van den hertog eene provisioneele wet voor te leggen voor de bijeenroeping van een nieuwen landdag. De vorst drukt tevens de hoop uit, dat de drie vorstendommen Anhalt weldra eene gemeenschappelijke constitutie zullen hebben.

— Men verwacht in Denemarken eene nieuwe amnistie voor hen, die in de laatste jaren in de Sleeswijk-Holsteinsche zaken zijn gekompromitteerd. De hertogelijke familie van Augustenburg zal echter wederom daarvan uitgesloten worden.

— Woensdag avond tusschen 10 en 11 ure, werd hier, na een onweder, een schok van aardbeving gevoeld.

— De hoop op een tractaat van koophandel tusschen het tolverbond en Spanje zal niet verwezenlijkt worden.

FRANKFORT, 25 Julij. Men verneemt, dat de Bondsvergadering in een harer jongste zittingen, met eene meerderheid van 12 stemmen, heeft besloten eene som van 500,000 gl., waartoe al de Bondsstaten hun aandeel zullen moeten leveren, tot het onderhoud der vloot te besteden. Men rekent, dat hiermede voor 6 maanden in derzelver behoeften zal kunnen voorzien worden.

— De Bondsvergadering zal geene vacantie houden.

BERLIJN, 25 Julij. De wijzigingen van het tolverbonds-tarief tot ontheffing van de ruwe stoffen en verlaging van het doorvoerregt zijn in de conferentie te Wiesbaden aangenomen en door alle regeringen der tolverbondsstaten geratificeerd.

— De Pruissische regering laat haar voornemen, om met de provincien Pruissen en Posen uit den Duitschen Bond te treden, wederom rusten, en de onderhandelingen met haar, nopens de opneming van al de Oostenrijksche Staten in den Bond, worden op nieuw met den grootsten ijver voortgezet.

— Het collegie van doctoren in de theologie aan de Universiteit te Weenen, heeft bij het ministerie een adres ingediend tegen de verkiezing van professor Bonitz, tot deken der filosofische faculteit, en daarin aangetoond, dat de bevordering van een niet-katholijk, of een niet christen tot eene akademische waardigheid, kwetsend is voor het katholijk karakter der Universiteit.

— Bij de laatste aanstellingen van politieke beambten in het Lombardisch-Venetiaansch koningrijk, zijn alleen inboorlingen in aanmerking gekomen.

ITALIE.

De terugkomst van Z. H. Pius IX van Castel-Gandolfo te Rome, heeft zich gekenmerkt door de levendigste geestdrift, waarmede de bevolking den geliefden Souverein heeft ontvangen. De intrede des H. Vaders in de eeuwige stad had plaats den 15 Julij des avonds ten 7 ure. De menigte was hem op een aanzienlijken afstand te gemoet gegaan. De *Via Appia* was vol rijtuigen, en van de poort Celimonte tot het Vatikaan waren de straten en pleinen opgepropt vol van eene jubelende menigte, die eerbiedig den zegen van den beminden Opperpriester afsmeekte. Z. H. werd op het Vatikaan door de kardinalen, prelaten en andere autoriteiten ontvangen. Des avonds was de stad verlicht. Vooral de wijk Borgo nam een ijverig deel aan deze blijde volksdemonstratie.

Het *Giornale di Roma* bevat eene kennisgeving des ministers van finantien, waarbij de uitbetaling wordt geannonceerd van de verschillende renten ten laste van de schatkist.

Des avonds van den 15 is het 7de bataillon Fransche jagers te Rome binnengerukt om er garnizoen te houden.

Dit bataillon heeft zijn intrek genomen in het gebouw van het H. Officie, zoodat al de archieven van dit bestuur, bij gebrek van een beter lokaal, in het Vatikaan zijn geborgen geworden. Deze bezitneming heeft geen goeden indruk gemaakt.

De Parijzer *Patrie* weerspreekt heden stellig alle geruchten, die over de zamenkomst van Z. H. Pius IX met den Koning van Napels door de loszinnige pers verspreid zijn, met betrekking tot het vervangen van het Fransche garnizoen van Rome door Napelsche troepen.

Te Nizza zijn ter gelegenheid van de loting voor de nationale militie, ongeregeldheden uitgebarsten, die evenwel spoedig gedempt zijn.

BELGIE.

BRUSSEL, 27 Julij. Uit onderscheiden provinciën ontvangt men treurige berigten omtrent de schade, door onweersbuijen aangerigt. Hier en daar is de oogst geheel vernield.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 28 Julij.

BEVALLEN (23 Julij): A. W. C. Fabricius van Leijenburg, geb. Hooft, Z. — (23 Julij): E. M. Pas, geb. Sta[illegible]

Julia Bleekmann, geb. Lingeman, Z. — (26 Julij): A. C. Kreete, geb. Bosch, 2 D.

Van 21 tot 26 Julij 1851 zijn ingeschreven:

Voltrokken Huwel.	26.	Levenloos aangegeven Zonen. . .	3
Geboorten	157.	dito dito Dochters .	4
Overledenen . . .	89.	Elders overl. en alhier ingeschreven	11.

Totaal	Gehuwde Paren	1304.	Sedert primo Januarij 1851.
	Geborenen	5031.	
	Alhier overledenen	3762.	
	Elders overl. en alhier ingeschr.	173.	

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

			26 JULIJ 4½ u. gebl.	28 JULIJ		4½ u.	gebl.
Nederl., Werkel. Sch. à	2½	pCt.	58 13/16	58 11/16	•	58⅞	58 1/16
Dito Dito	3	»	69½	69¼	•	69⅜	69¼
Dito Dito	4	•	90⅝	90⅜	•	90½	90 7/16
Dito Obligatien O. I.	4	•			•		
Amortis. Syndic.	3½	•		89¾	•		
Handel-Maatschappij	4½	•	109½	109¼	•	109¼	
Aand. Rijn-Spoorweg	•	•	95½		•		
Aand. Holl. S. M.	•	•			•		
Obligatien	•	•			•		
Belgie, Obligatien 1844	»	•			•		
Cert. bij de Belg. Bank.	2½	•			•		
Dito bij Rotsch. en Volksv.	»	•	48⅞	48⅞	•		
Frankrijk, Obligatien	3	•	53 9/16	53⅝	•	53¾	53⅝
Spanje bij *Ardoin* £ 83	5	•	15 13/16	16⅛	•	16 3/16	16 3/16
Dito Dito » 510	•	•	15⅞	16 3/16	•	16⅜	16¼
Dito Onbep. Stukken	»	»		16⅛	•	16 3/16	
Dito	3	»	40⅛	40	•		
Dito Binnenl. 2400 P.	»	•	36 5/16	36 5/16	•	36⅜	
Coup. *Ardoins*	•	•	8⅜	8½	•	8 11/16	
Passive		•		6½	•	6 9/16	6⅜
Fransche Uitgest.		•	6 3/16	6⅜	•	6 9/16	6⅜
Portugal te Londen 5 pCt. nu 4		•	35¼	35¼	•	35 5/16	
Dito Dito	•	•	34 13/16	34⅞	•	34 13/16	
Rusl. bij *Hope* 1798 en 1816	5	•	107	106⅞	•	107	
Dito Dito 1828 en 1829	•	•	105¼	105¼	•		
Cert. bij do. 1831 en 1833	•			95⅛	•		
Dito	4½	•			•		
Dito bij *Hope*	4	•	90	89¾	•		
Dito bij *Stieglitz en Co.*	•	•	89 9/16	89¼	•		
Dito bij id. 5de Serie	4	•	89¼		•		
Cert. te Hamburg	5	•			•		
Inschrijving in Assignat.	6	•			•		
Cert. van dito	•	•	68		•		
Polen, Aand. à fl. 500	•	•		149¼	•	150	
Dito met Lot. » 300		•			•		
Amerika, Bank-Actiën		•			•		
Pruissen, Aand. met Lot. R. 50 ƒ					•		
Oostenrijk, Metalliek	5	pCt.	80	79½	•	79⅜	
Dito	2½	•	40¼				
Dito Nieuwe	2½	•	41¼	40 9/16	•	41⅛	
Dito Nieuwe	5	•	83 13/16	83¼	•	83¾	83 9/16
Ween. Bank bij *Goll en Co.*	•	•			•		
Dito	4			68	•		
Aand. met Loting fl. 500					•		
Nieuwe dito . . » 250	•	•			•		
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5	pCt.	90½		•		
Brazilie te Londen 1824	5	•		91½	•		
Dito Leening 1843	5	•			•		
Dito 2,200		»			•		
Peru	4½	»		86½	•		
Mexico	5	•	30¼	30 1/16	•	30 3/16	30⅛
Venezuela 6 pCt. nu	4	•			•		
New Grenada 6 pCt. nu	1½	•			•		
Ecuador		•			•		
Grieken	5	»			•		

Polen 4 pCt. 79½; Louis. 98; Haarl 105½; Eng. R.-Sp. 77.

Binnenl. fondsen over het geheel meer aangeboden en flaauwer. 3 pCt. Fransche en Belgische prijshoudend. Van Spaansche waren Ardoins op het aannemen der schuldregeling door den Senaat over het geheel williger dan Zaturdag, ofschoon dezelve weder later door eenige verkoopen eenigzins flaauwer bleven. 3 pCt. Binnenl. zeer vast. Van de overige vreemde fondsen waren Metallieken meer aangeboden en flaauwer; de andere fondsen bij weinig handel meest alle zonder verschil.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 2½ pCt., Disconto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	ƒ 56⅝	Livorno	2/m.	ƒ 39
„	zigt	„ 56 9/16	Napels	„	„ 81
Bordeaux	2/m.	„ 55¾	Petersburg	„	„ 1,82½
„	1/m.	„ 56	Weenen	6/w.	„ 30
Madrid	3/m.	„ 242,—	Augsburg	„	„ 35¼
Cadix	„	„ 243,—	Frankfort	„	„ 99¾
Sevilla	„	„ 240,—	Hamburg	2/m.	„ 35
Bilbao	„	„ 241,—	„	zigt	„ 35¼
Lissabon	„	„ 41½	Londen	2/m.	„ 11,72½
Porto	„	„ 41½	„	zigt	„ 11,80
Genua	2/m.	„ 46⅞	Rotterdam		„ ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 26 Julij. Belg. leen. 2½ pc. 51¾; 5 pc. 99; 1840, 5 pc. 100⅝; Spanje Ard. 5 pc. 15 9/16; Binnenl. 3 pc. 36½; Coupons —; Rom. Leening 75⅝.

PARIJS, 26 Julij. Fransche 3 pc. 57,20; id. 4 pc. —,—; 5 pc. 95,45; 3 pc. N. —,—; Schatk. —,—; Bank-Actien 2185,—; Belg. 1840, 5 pc. 102¼; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Napels 5 pc. 99,50; Spanje, Buitenl. 3 pc. 38½; Binnenl. 3 pc. 36; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834 960,—; 1849 932,50; Haïti —,—; Portugal —; Rom. Leening 76½.

MADRID, 22 Julij. Spanje 3 pc. 36⅞; Ardoins 5 pc. 17⅝; Uitg. Schuld 7; Coupons 8½.

LONDEN, 26 Julij. Cons. kont. — a —; op tijd 96¾ a 96⅞; Braz. 90 a 92; 1829/39 89 a 91; 1843 — a —; Den. 3 pc. 76 a 78; N. L. 5 pc. 104 a 105; Equador 3½ a 3¾; Gren. 15½ a 16½; Uitgesr. 3¾ a 4; Mexico 30½ a 30⅝; Peru 4 pc. 89 a 90; Uitgest. 44 a 44½; Portugal 5 pc. 88 a 90; 4 pc. 34¼ a 34¾; 3 pc. 34½ a 35½; Rusl. 1822, 5 pc. 114 a 115; (N.) 4½ pc. 100¾ a 101; Spanje 5 pc. 21 a 21⅛; 3 pc. 38½ a 39; Coupons — a —; Passive 5⅞ a 6; Holl 2½ pc. 59⅝ a 59⅞; 4 pc. 93 a 93½; Venez. 30 a 32; Uitgest. 11½ a 12.

WEENEN, 26 Julij. Met. 4½ pc. 85¼; 5 pc. 91; Bank-Actien —.

BERLIJN, 26 Julij. Schaldbr. 3½ pc. 88⅜; Loten 118¼; Rusl. Stiegl. 4 pc. 93; Pools. 4 pc. 88; Loten fl. 200 —; id. fl. 300 144; id. fl. 500 84.

HAMBURG, 26 Julij. Rusl. Eng. Leen. 106½; Stiegl. 4 pc. 89¼; Spanje, Ard. 5 pc. 14⅞; Binnenl. 3 pc. 34⅛.

FRANKFORT, 26 Julij. Met. 5 pc. 83⅛; 4 pc. 65⅝; 2½ pc. 42¾; Bank-Actien 1297; Darmst. Loten fl. 50 82½; id. fl. 25 28½; Badensche Loten fl. 50 62¾; id. fl. 35, 35¼; Nassausche 26⅜; Holl. 2½ pc. 58¾, Werk. Sch. 4 pc. 90⅝; Sijndic. 3½ pc. 89½.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 28 Julij.

Tarwe prijshoudend, verkocht: 129 ℔ b. Pools. ƒ 280, ƒ 286; 125 ℔ Zeeuws. ƒ 237; 130 ℔ b. Pools. ƒ 290.

Rogge iets hooger met goeden handel, verkocht in Ent.: 123 ℔ Pruissische ƒ 165; in Cons.: 121, 123 ℔ Pruissische ƒ 166, 170; 116 ℔ Gedroogde ƒ 149; 127 ℔ Pommer ƒ 184.

Garst, Haver en Boekweit zonder handel.

Koolzaad. Zeeuwsch 55; Assendelft 53½; Polder 49; Betuwsch 54 £. Op 9 vaten Olie dadelijk 56; in Sept. 56; Oct. 56½ £. *Lijnzaad* een doen; 108/9 ℔ Petersburger ƒ 300; 108 ℔ dito ƒ 292½. *Raapolie* op 6/w. ƒ 33; Vliegend ƒ 32, ¼; 1°. Mei ek. ƒ 34, ¼; Sept. ƒ 32½; Oct. ƒ 32⅞; Nov. ƒ 33; Dec. ƒ 33⅛. *Lijnolie* op 6/w. ƒ 34¼; Vliegend ƒ 33¼. *Hennepolie* op 6/w. ƒ 36¼; Vliegend ƒ 35¼.

LEIDEN, 26 Julij. Boter van ƒ 27 tot 31 pr. vierde vat; Tarwe ƒ 7,80 tot 8,20; Rogge ƒ 6,00 tot 6,20; Gerst ƒ 4,00 tot 4,30; Haver ƒ 3,20 tot 3,60; Paardeboonen ƒ 5,50 tot ƒ 6,00; Koolzaad ƒ 9,50 tot 9,80, het Ned. Mud.

SCHIEDAM, 25 Julij. Rogge. Nadat puike hand gedroogde, gepasseerden Zaturdag eene kleine verhooging had ondergaan, souteneerden de prijzen zich vrij wel, zoodat een paar partijtjes bij gerijven konden opgeruimd worden, als volgt: 147/2 ℔ Arensburg. ƒ 175 3/m.; 141/2 ℔ Reval ƒ 161, ƒ 162 6/w.; 145/2 ℔ Koersche ƒ 165, 166 6/w.; 152/2 ℔ dito ƒ 176 6/w. Ter binnenlandsche verzending werd gekocht: 144/2 ℔ Memel ƒ 160 1/m.; en 150/2 ℔ Rostock. ƒ 180 6/w.

Gerst. De laatst aangevoerde meerendeels opgeruimd en niet dan een paar gezolderde partijen aan de markt zijnde, zoo werd daarvoor sedert gisteren ca. ƒ 4 meer bedongen. Successivelijk werd genoteerd: 132/2 ℔ Koersche ƒ 138; 136/2 ℔ Werder ƒ 144, 146 3/m.; 128/2 ℔ Libau ƒ 140 6/w.

Moutwijn. De prijs bleef ook gedurende deze acht dagen ƒ 10¼, daar er echter in de laatste dagen meer orders inliepen, kon men alzoo niet naar genoegen koopen.

Jenever ƒ 13,75; Amst. Proef ƒ 15,00.

LONDEN, 25 Julij. *Koffij.* Native Ceylan nominaal zonder omgang op 37/6 a 38/. Van Brazil zijn 1500 balen verkocht tot 35/6.

Suiker. Vreemde soorten traag. Drie zeilende ladingen *Havana* zijn gedaan tot 21/3 voor No. 12 a 12½ tot 22/6 voor No. 14 en eene lading bruin *Pernambucq* tot 17/6. *Geraffineerd* flaauw doch op de vorige prijzen.

Thee. In de ordinaire soorten had veel omgang plaats en gemeene *Congo* is moeijelijk tot 10 d. te bekomen. Met de betere soorten was het echter stil.

Rijst flaauw met weinig omgang doch op de vorige prijzen gehouden.

Peper voor uitvoer veel gevraagd. Door de hooge vorderingen wordt echter de omgang belemmerd. In veiling zijn 1140 matt. Malabar tot 3⅛ à 3¼ d. verkocht.

Piment met goede kooplust en weder ⅛ d. hooger. In veiling vonden 488 bn. koopers tot 5¼ à 5⅜ d.

Notenmuskaat ferm en in veiling zijn 74 kn. Penang gedeeltelijk verkocht tot 2/3 à 2/5. *Foelie* vast. *Nagelen* onveranderd. *Cassia Lignea* stil, doch schaarsch.

Vreemde *Boter* flaauw en beste Friesche op 78/- a 80/- te noteren, zijnde 2/- a 4/- lager.

HAMBURG, 25 Julij. *Koffij.* De prijzen zijn ferm gesouteneerd gebleven en voortdurend worden slechts matige partijen aan de markt gebragt. De omzettingen gedurende de laatste acht dagen bestaan uit: 8200 bn. *Brazil* tot 3 7/16 à 4⅛ s; 1500 bn. beschadigd dito in veiling; 4100 bn. *Laguayra* tot 4 7/16 a 5½ s en 400 bn. *Maracaibo* tot 4¼ s.

Ruwe Suiker. Deze week zijn tot onveranderde prijzen verkocht: ca. 200 kn. bruin tot 14 m. 1 s a 14 m. 10 s voor bruin en 15 a 17 m. voor blond, benevens 8 a 900 kn. bruin en wit *Bahia* tot 11 m. 14 s a 13 m. 11 s voor bruin en 14 m. 6 s a 16 m. 4 s voor wit. *Geraffineerd* bleef tot vaste prijzen gezocht.

Granen. De markt bleef zeer stil doch de prijzen zijn genoegzaam onveranderd gebleven. Van Tarwe zijn ca. 300 lasten in loco 120/126 ℔ Saal verkocht tot 108 a 111 Mb. court. Rogge, Gerst en Haver stil en zonder verandering.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 27 Julij. M. Risso, Etna, Galatz. - P. T. Koning, Suzanna Elizabeth, Archangel. - W. C. de Haan, Siewerdina, St. Petersburg. - C. B. Jansen, Dolphyn, id. - B. H. Steen, Sieke van der West, Riga. - W. W. Meedendorp, Johanna, Dantzig. - S. Christiansen, Chelone, Frederikstad. - N. Lange, Karen Margaretha, id.

HELVOET, 27 Julij. W. Rogles, William Viglis, Bahia. - J. van der Putten, Hongkong, New-York. - D. Meijer, President Smith, id. - D. van der Valk, Californie, Lissabon. - J. D. Frost, Rainbow, (s.) Londen. - H. W. Brugman, Neno Burhaven, Werder. - H. K. Potjewijd, Albertine, Windau. - H. Larsen, Olaf Trygverson, Libau.

UITGEZEILD:

TEXEL, 27 Julij. Kapt. J. P. Woutersz, Ajax, Ned. Oorlogs Fregat, Vlissingen. - Kapt. Luit. de Smit van den Broe[…] Gedeh, Ned. Oorlog Stoomschip, id.

HELVOET, 27 Julij. A. Bruce, Rebecca, Glasgow. - B[…] der Tak, Sara Lydia, Brouwershaven, gesleept door de st[…] boot Kinderdijk.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den — bij de Singels van Speyk, Nederl. Oorl. Kor[…] Kapt. Sauvage, van Texel naar Batavia.

Den — op 41° N. Br., 14° W. L. Phoenix, Kapt. de B[…] van Amsterdam naar Buenos Ajros.

Kapt. van der Valk, van Lissabon in Helvoet binnen, [..]porteert gepraaid te hebben: Den 16 Julij op 41° N. B[r.] 12° W. L.: Mercurius, Kapt. Visser, van Amsterdam n. [Ba]tavia. — Den 24 Julij bij Portland: Stad Dordrecht, K[…] van Nassau, van Amsterdam naar Batavia.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 28 Julij in lading naar:

Keulen	J. B. Hainlain, Delphin.
„	H. Kalfs, Cöln No. 2.
Weesel	B. Brinkamp; Twee Gebroeders.
„	J. v. d. Poll, Wilhelmina.
Duisburg	P. Stempel, Duitschland.
Straatsburg	N. Urmetser, Frankfort No. 7.

Rijnhoogte	Arnhem 25 Julij	2 el 79 duim
	Keulen 25 „	11 vt. 5 „

ADVERTENTIEN.

(1262) Heden beviel zeer voorspoedig van een wel[…]geschapen *ZOON*, AMALIA RODING, geb. von Stiet[…]
's Heerenberg, den 26 Julij 1851.

Door sterfgeval wordt UIT DE HAND TE KOOP aangeboden: Een Kapitaal **KOOPMANS WINKELHUIS** en **ERVE**, met afzonderlijk verhuurd wordende BOVENWONING, staande in de Kalverstraat bij den Dam, met overneming tevens van de Gereedschappen betrekkelijk de Affaire, welke in het Perceel wordt uitgeoefend. Nadere informatien bij den Makelaar H. J. van Ogtrop, op den Singel, hoek Klooster te Amsterdam. (1260)

(1261) Jaren lang heeft mijne Vrouw gesukkeld aan zware Hoofdpijn, daar zij alles heeft geprobeerd wat om aangeraden werd en nadat ik gedocterd heb, hetwelk mij veel geld gekost heeft, ben ik eindelijk in de maand December verleden jaar naar Leeuwarden gegaan bij S. P. POSTMA, in de Breedstraat en heb gevraagd [..] een **GOLDBERGER KETTING** ook dienstig voor mijne Vrouw konde zijn, daar ik van de **GOLDBERGER KETTING** zoo vele genezingen hoorde, waarop ik ten antwoord heb ontvangen, dat het altijd raadzaam was hetzelve te onderzoeken; toen heb ik een gekocht voor ƒ 2.70, en waarlijk, hierbij kan ik verklaren, dat, nadat mijne Vrouw het eenige weken gedragen heeft, haar Hoofdpijn is verdwenen en zij tot dus ver geheel gezond is.

Leeuwarden, 28 Junij 1851.

ANDRIES SJOERDS RIEDSTRA, van Rijperkerk.

DE ECHTE GOLDBERGER'S KETTINGEN zijn in onderstaande Dépôts te verkrijgen voor ƒ 1.80 — ƒ 2.70 — ƒ 3.60 — ƒ 5.40.

Amsterdam, Verkoophuis.
Amersfoort, A. H. van Ruyven.
„ Ferd. Meyer.
Akkrum, Pieter K. de Groot.
Almelo, C. Rossmark.
„ R. Steenbergh.
Apeldoorn, Bruno Tideman.
Arnhem, Tikkel.
„ G. Holland.
„ R. B. de Roos.
Assen, H. P. A. van Gorcum.
Alkmaar, J. Brongers Gz.
Batavia, S. D. Brandon.
Bergen op Zoom, D. Pouwels.
„ C. H. Veraart.
Bodegraven, J. R. C. E. Schlatter.
Bolsward, S. S. Oosterbaan.
's Bosch, F. L. Welsch.
Boxmeer, F. Leblanc.
Breda, Wed. J. Julianus.
Dokkum, A. Schaafsma.
Doetichem, W. J. Raadgeep.
Delft, J. T. Wagner.
Delfzijl, W. C. Keyser.
Deventer, J. Muller.
Doesburg, H. Lebbink.
Dordrecht, J. Veth Jr.
Enkhuizen, G. Rienderhoff.
Eindhoven, H. Gruithuyzen, Rz.
Franeker, K. Drager.
Gouda, A. Goedraad.
Gordijk, S. G. Zwart.
Gorinchem, H. Bodery.
Groningen, R. Hartman.
„ J. L. Lagro Jr.
„ C. Rikkers.
Goes, C. Vreeke.
's Hage, Sack en Co.
Haarlem, J. Larsen.
„ Wed. de Lange en van Ek.
Harderwijk, Wed. G. Tijhoff.
Hindeloopen, David de Jong.
Heerenveen, G. Overdiep.
„ Gebr. Padberg & Co.
Harlingen, L. P. Mirande Pz.
Hoorn, L. B. Ruttenberg.
Helmond, A. H. Martin.
Helvoetsluis, H. G. v. Steeden.
Kampen, Mej. M. Vooght.
Leyden, A. Dirks.
Leeuwarden, S. P. Postma.
Maastricht, Primavési cadet.
Meppel, H. J. Gelderman.
Medemblik, K. H. Idema.
Middelburg, J. O. Kries.
Monnikendam, P. de Boer Pz.
Nijmegen, Gebr. Swemmelaar.
Nieuwe Diep, T. Groen.
Paramaribo, D. W. G. Heepke.
Pekel-A, J. F. Feldbrugge.
Purmerend, J. S. Veen.
Rotterdam, J. A. Klinger en Co.
Roermond, J. J. Romen.
„ P. Hanrath.
Schiedam, Mej. A. B. Roepius.
Sneek, P. T. Potma.
Thiel, L. Ulfelder.
Utrecht, Ferd. Meijer.
Venlo, C. J. v. Boom (Vader).
Veendam, S. Savenye.
Vlissingen, A. M. Kalbfleisch.
Winschoten, G. Wasman.
Wijk bij Duurstede, Wed. C. Zorn.
Wageningen, W. J. Tiboust.
Zaandijk, P. de Boer.
Zierikzee, C. v. Schaick.
Zutphen, J. H. A. Wansleven.
„ Verkoophuis v. Ulderink.
Zwolle, A. A. v. d. Kolk.

Te Amsterdam, bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.